

Geacht college, geachte commissieleden,

Vanwege onze intensieve betrokkenheid bij het Plan van Aanpak 'Krachtige daden voor het gebied Kromhout-Kasperspad' (2021) geven wij als bewoners die zitting hebben in de beheergroep (het overleg tussen gemeente, politie, handhaving, Trivire, buurtwerk en bewoners in het vierkant Kromhout-Sint Jorisweg-Kasperspad-Vrieseweg) u graag een aantal punten mee bij de behandeling van de evaluatie van het plan van aanpak en de besluitvorming rondom het vervolgtraject.

1. Het raadsvoorstel is in sterke mate gebaseerd op het evaluatierapport dat is opgesteld door het Onderzoekshuis. Het evaluatierapport mist onzes inziens op een aantal onderdelen echter een degelijke argumentatie. Daarnaast bevat het tegenstrijdigheden en enkele feitelijke onjuistheden. Ook lijkt er in het document een disbalans te bestaan tussen het gewicht dat is toegekend aan de input van gemeentelijke functionarissen en de input die door bewoners is gegeven. In de bijlage bij deze brief wordt nader op deze punten ingegaan. Onze belangrijkste boodschap aan u is dat de **samenvatting en conclusies** die in het rapport zijn opgenomen op een aantal punten **niet geheel overeenstemmen met de overige inhoud van het rapport**. Daarnaast **missen in de samenvatting en conclusies belangrijke nuances en details die essentieel zijn voor een compleet beeld**. De genoemde onderdelen uit het rapport zijn daarom **niet zonder meer geschikt om toekomstig beleid op te baseren**. Veel liever kijken we daarom met u naar de toekomst van onze wijk met de evaluatie als document om met elkaar lessen uit te trekken.
2. Als bewoners zien wij een sterke correlatie tussen de aanwezigheid van het Leger des Heils in onze buurt en het bestaan van overlast. Medewerkers van het Leger des Heils zijn in de afgelopen jaren toenemend positief betrokken geweest bij het verhogen van de leefbaarheid in de buurt. Dit waarderen wij enorm en we hebben vertrouwen in een verdere samenwerking op dit vlak. Het destructieve en ongewenste gedrag van een groep cliënten van het Leger des Heils, waar met moeite grip op te krijgen is door politie en handhaving, zorgt desondanks voor een enorme overlast in onze buurt. **De draagkracht van de buurt staat met name hierdoor bijzonder onder druk**. Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen met een landelijk verwachte stijging van het aantal personen dat dakloos raakt en te kampen heeft met verslavingen en psychische problematiek verwachten wij in de toekomst zeker geen afname van deze vorm van overlast. In de afgelopen jaren is de samenstelling van de groep cliënten die gebruik maakt van de opvang van het Leger des Heils veranderd. Van een opvanglocatie voor 'echte' daklozen die tijdelijk gebruik maken van de woonfunctie bij het Leger des Heils, zien wij de clientèle gaandeweg veranderen in een groep mensen met gecombineerde en vaak zeer gecompliceerde problematiek op het gebied van wonen, verslaving, criminaliteit, psychische nood, financiën, enz. Wij gunnen de bewoners van het Leger des Heils begeleiding en zorg op maat inclusief behandeling van verslaving, behandeling van GGZ-problematiek, hulp bij het zelfstandig wonen en bij financiële zaken. Wij hebben echter onze zorgen en bedenkingen of het Leger des Heils de juiste instantie is om dit type cliënten te begeleiden. De huidige, enigszins traditionele en verouderde, nadruk op opvang en wonen maakt dat cliënten met verslavings- en/of andere psychische problematiek op deze locatie van het Leger des Heils onzes inziens niet de optimale zorg en begeleiding krijgen die zij nodig hebben om hun leven in de huidige maatschappij weer op de rit te krijgen. De veranderende doelgroep maakt dat wij als bewoners oproepen tot een **herbezinning/evaluatie op de uitvoering van de taak die het Leger des Heils uitvoert voor de gemeente Dordrecht en de inhoud en wenselijkheid hiervan gezien de veranderende doelgroep**.

3. De huidige aanpak met betrekking tot de bestrijding van overlast in de wijk (met name gericht op repressieve maatregelen, cameratoezicht e.d. en fixi/data-gestuurd) werpt niet de gewenste vruchten af. Zie hiervoor ook de informatie en de cijfers in de eindevaluatie. Door de aanhoudende overlast is het lastig voor bewoners om vertrouwen te houden in de gemeente en politiek. Ook werkt de aanhoudende overlast belemmerend op het bereiken van sociale cohesie, vergroening en een betere aanblik van de wijk. Daarnaast merken we een meldingsmoeheid bij bewoners waardoor de mate van overlast (met name overlast op het gebied van gedrag) een onderrapportage kent. Wij opteren daarom voor:
 - a. Een **combinatie van overlastbeperkende maatregelen die mogelijk meer structurele impact heeft** en niet alleen repressief is, maar tevens gericht is op het ontmoedigen van overlast door permanente interventies op het gebied van ruimtelijke ordening, groenvoorzieningen, upgraden van het straatbeeld en het bewerken van sociale controle, sociale cohesie en veiligheid.
 - b. Een verkenning met de gemeente naar **aanvullende manieren waarop de overlast in kaart kan worden gebracht** zodat een vollediger beeld kan worden geschetst van de situatie en specifieke interventies kunnen worden ingezet.

Tot slot verzoeken we de gemeente om de leefbaarheid en overlastsituatie in het gebied, tijdens en na de transitieperiode, nauwgezet te blijven monitoren door o.a. **het OCD-onderzoek nog een aantal jaren jaarlijks te blijven uitvoeren**. Dit geeft de mogelijkheid om een groter deel van de bewoners van het gebied te bevragen en snel en constructief te kunnen ingrijpen wanneer de leefbaarheid zorgwekkend afneemt.

4. Onder bewoners leeft frustratie vanwege de lage opbrengsten in de afgelopen jaren op het gebied van zowel leefbaarheid als bewonersparticipatie. De veelheid aan inspanningen die zijn gepleegd door alle partijen hebben **nauwelijks tot duurzame en structurele oplossingen geleid**. Al vanaf de start van het Plan van Aanpak hebben we als beheergroep gepleit voor structurele oplossingen om de leefbaarheid te vergroten. In de afgelopen jaren is door alle actoren veel arbeid verzet, waarbij de nadruk echter door allerlei factoren meer heeft gelegen op resultaten op de korte termijn en op incidenten die zich voordeden dan op duurzame en bestendige ontwikkelingen. Daarnaast heeft ook de **bewonersparticipatie**, waar wij als bewoners grote waarde aan hechten, en die herhaaldelijk door de gemeente is toegezegd en ook is 'uitgeprobeerd' in de wijk tot op heden **geen succesvolle voorbeelden opgeleverd**. De waarschijnlijk goedbedoelde maar paternalistische houding van gemeentelijke functionarissen zit bewonersparticipatie in de weg en heeft tot gevolg gehad dat er te vaak *voor* bewoners is gedacht in plaats van *met* bewoners. Er zijn diverse voorbeelden te noemen waaruit blijkt dat de input van bewoners (over bijvoorbeeld de inzet van SUS-wachten en afvalcoaches) is genegeerd waardoor op financieel gebied gemeenschapsgeld verloren is gegaan. Op beide vlakken hebben we gezamenlijk als bewoners en gemeente nog een weg te gaan in de komende periode. We denken graag mee met de gemeente op welke manier we op het gebied van duurzame en structurele oplossingen én op het gebied van bewonersparticipatie, eventueel met externe ondersteuning, stappen kunnen zetten.
5. In het aan u voorgestelde besluit wordt u gevraagd **om het resterende bedrag van € 450.000 in te zetten voor het vervolg van het bestedingsprogramma 2025-2026**. Wij ondersteunen dit verzoek van harte. Door de vertraging in de sloop en nieuwbouw van de voormalige Yuliuskliniek en door de recente werkzaamheden aan de riolering zijn enkele projecten die opgenomen zijn in het plan van aanpak momenteel nog niet gerealiseerd. Het gaat om projecten waar al vanaf de

start van het Plan van Aanpak een breed draagvlak onder bewoners en functionarissen voor bestaat: de vernieuwing van de speeltuin/ontmoetingsplek in de wijk, de vergroening van de Sint Jorisweg en de aanleg van een verkeersplateau in het Kasperspad. Gezien de huidige stand van zaken met betrekking tot de nieuwbouw op het voormalige Yulusterrein is de verwachting dat de speeltuin en het verkeersplateau niet aangelegd zullen worden binnen een termijn van 2 jaar. Ons verzoek is daarom om de **gelden voor deze specifieke projecten te reserveren totdat de nieuwbouw is voltooid**. Daarnaast zouden wij graag **als partners betrokken zijn bij het opstellen van een begroting** en kaders afspreken waarbinnen wij **als bewoners mee kunnen beslissen** over de besteding van de resterende gelden.

We danken de gemeente en alle betrokken functionarissen voor de vele inspanningen in onze wijk in de afgelopen jaren! Dit hebben we erg gewaardeerd. Daarnaast kijken we uit naar een goede en constructieve samenwerking in de toekomst waarin we kunnen bouwen aan de leefbaarheid in de buurt en een proeftuin kunnen zijn voor nieuwe en wellicht onconventionele initiatieven rondom het verminderen van overlast, het upgraden van de buurt en het samenwerken als partners.

Met vriendelijke groet,

 mede namens de andere bewoners die deelnemen aan de beheergroep Kromhout-Kasperspad

Bijlage 'Kanttekeningen bij het evaluatierapport van het Plan van Aanpak Kromhout-Kasperspad in Dordrecht 2020-2023'

Onder het eerste punt in bovenstaande brief wordt gesproken over een aantal kanttekeningen die wij als bewoners hebben bij het evaluatierapport. In deze bijlage worden enkele voorbeelden weergegeven (geen uitputtende lijst) van punten waar een degelijke argumentatie ontbreekt, van tegenstrijdigheden en onjuistheden. Ons doel hiermee is niet om negatieve uitlatingen te doen over het rapport, maar om duidelijk te maken dat bij de opstellers van het rapport niet altijd een helicopterview aanwezig is geweest met betrekking tot de veelal met elkaar samenhangende problematiek in de wijk en de connectie met het plan van aanpak. Ook is onduidelijk op basis van welke gegevens krachtige en stellige uitspraken worden gedaan in het rapport over het effect of succes van interventies. Dit lijkt niet altijd evenwichtig tot stand te zijn gekomen. Het lijkt ons daarom niet juist om op basis van uitsluitend het rapport beleid voor de toekomst te bepalen.

Pagina 5 (voorbeeld van een onjuiste gevolgtrekking):

"Het feit dat het aantal meldingen van overlast, mishandelingen en bedreigingen significant hoger ligt dan in de rest van Dordrecht wijst erop dat de problemen rondom veiligheid nog steeds een grote zorg zijn voor de bewoners."

Het grote aantal melding duidt er niet op dat e.e.a. een grote zorg voor bewoners is (bewoners waren namelijk ten tijde van de evaluatie niet op de hoogte van deze cijfers), maar veeleer dat het voor de gemeente een grote uitdaging is om bewoners in het gebied veiligheid te bieden.

Pagina 5 en pagina 28 (voorbeeld van een onjuiste gevolgtrekking):

“Op basis van het gemeten rapportcijfer ‘Prettig Wonen’ en de indicatoren sociale samenhang, fysieke verloedering en sociale overlast waarmee de aanpak is gemonitord, blijkt dat de situatie in de wijk duidelijk is verbeterd sinds 2020, wat aantoont dat de genomen maatregelen effect hebben gehad.”

Op basis van de cijfers uit de OCD-onderzoeken valt te constateren dat er in 2021 een behoorlijke verbetering is gesignaleerd voor wat betreft het rapportcijfer ‘Prettig wonen’, maar dat de situatie daarna vrijwel stabiel is gebleven. De conclusie dat op basis van deze cijfers kan worden aangetoond dat de genomen maatregelen effect hebben gehad (en dus succesvol zijn geweest) is daarmee discutabel en mogelijk gebaseerd op een onjuiste argumentatie of een tunnelvisie.

Pagina 6 (voorbeeld van een opvallend positieve woordkeus) Hier wordt gesproken over ‘aanzienlijke resultaten’.

Op basis van welke kwalitatieve of kwantitatieve gegevens in het rapport is deze woordkeus tot stand is gekomen? De rest van het rapport geeft geen onderbouwing van deze ferme uitspraak.

Pagina 7 (voorbeeld van een opvallend positieve woordkeus)

‘In het algemeen laten de resultaten zien dat, hoewel er op verschillende pijlers vooruitgang is geboekt, sommige problemen zoals afval en overlast hardnekkig zijn en blijvende aandacht vereisen.’

Door de woordkeus wordt de problematiek in de wijk gebagatelliseerd. Dé problematiek in de wijk draait om overlast, onveiligheid en verloedering. Ook voor de behaalde successen, lopende interventies en zaken waarop in de afgelopen jaren nog geen resultaten zijn geboekt is er blijvende aandacht nodig. Niet alleen op het gebied van afval en overlast dus, maar ook op andere wellicht minder meetbare zaken zoals bijvoorbeeld sociale cohesie.

Pagina 6 (voorbeeld van het missen van een helicopterview)

“De intensivering van het cameratoezicht rondom hotspots heeft bijgedragen aan een verbeterd veiligheidsgevoel, maar loste de overlast niet volledig op.”

Onder andere bovenstaande zin (dat overlast eenzijdig door cameratoezicht opgelost kan worden) geeft voor ons als bewoners weer dat de opstellers van het onderzoeksrapport niet een helicopterview over de problematiek hebben gehad.

Pagina 7 (voorbeeld van een niet objectieve woordkeus)

“.....maar bewoners merken op dat belangrijke partners soms afwezig zijn bij bijeenkomsten, wat hun rol zou minimaliseren.....”

Door de woordkeus van de opstellers van het rapport wordt een subjectiviteit gegeven aan de inhoud van de zin in het nadeel van bewoners.

Pagina 8 (onduidelijk waarop dit gebaseerd is)

“Ook is het behoud van de Buurtkamer tot 2026 een prioriteit”

Het blijft onduidelijk in het rapport voor wie het behoud van de Buurtkamer prioriteit heeft. Waarop is deze conclusie gebaseerd? Zie ook het volgende aandachtspunt.

Pagina 43 en 44 (De wens is de vader van de gedachte? En een voorbeeld van een tegenstrijdigheid in tekst en conclusie):

“De buurtkamer aan de Vrieseweg vervult een belangrijke functie als fysieke en zichtbare plek in de wijk. Bewoners kunnen er letterlijk aankloppen om in contact te komen met handhavers, de politie of de aandachtsregisseur, wat bijdraagt aan een gevoel van toezicht en veiligheid.” En

“De buurtkamer, die gefinancierd wordt vanuit het bestaande budget, blijft een belangrijk ontmoetingspunt waar bewoners samen kunnen komen. Het behouden van deze faciliteit wordt dan ook sterk aangeraden, aangezien het een plek is waar verschillende groepen samenkomen en verbindingen worden gelegd binnen de wijk.”

Als bewoners uit de beheergroep kennen wij geen mensen uit ons vierkant die dit op deze manier onderschrijven. Het is fijn en een luxe dat de buurtkamer er is en deze vervult zeker een functie in het kader van het centrum van Dordrecht, maar voor de bewoners uit het vierkant zelf heeft de buurtkamer niet veel toegevoegde waarde, ook al is in de afgelopen jaren veel inzet gepleegd door alle actoren om dit te bereiken. Dit wordt mogelijk anders ervaren door mensen van buiten ons vierkant. De vraag rijst op basis van wiens input bovenstaande conclusies in het rapport terecht zijn gekomen, zeker als gekeken wordt naar de quote op pagina 41, die ook kritisch van aard is. Ook komt de vraag naar boven hoe de balans heeft gelegen in conclusies die getrokken worden tussen input van externen, gemeentelijke functionarissen en wijkbewoners. Op basis van wiens reactie is het gerechtvaardigd om het woord ‘belangrijk’ te gebruiken en te concluderen dat het behoud van de Buurtkamer tot 2026 prioriteit heeft (het aandachtspunt hierboven)?

Vanaf pagina 17 (ietwat overdreven positieve opsomming, maar ook een aantal feitelijke onjuistheden):

In het tijdpad dat is opgenomen in het rapport, wordt een aantal zaken genoemd onder de noemer ‘de volgende inzet is gepleegd’. Dit suggereert dat deze zaken zijn bereikt als gevolg van de inzet rondom het plan van aanpak, maar dat is onjuist. Een aantal zaken hiervan kunnen niet op het conto van het plan van aanpak of van gemeentelijke inzet worden geschreven. Ofwel omdat het al was gerealiseerd voorafgaand aan de start van het plan van aanpak (zoals de oprichting van het bewonersplatform) ofwel omdat het al jaren daarvoor op structureel niveau bestond (zoals de regelmatige overlegmomenten tussen bewoners, de gemeente, wijkagent, buurtwerk, Leger des Heils en Trivire) ofwel omdat het bijvoorbeeld een initiatief was van buitenaf of van bewoners (tijdelijke buurtkamer, bezwaar tegen de Coffeeshop, één tot tweemaal per week afval opruimen met een groep). Ook worden sommige zaken die beschreven zijn door ons niet herkend, zoals een intensieve monitoring van omwonenden om maatschappelijke onrust te beperken na de branden bij het Leger des Heils.

Pagina 54, quote van bewoner (quote onjuist ingezet)

We vinden het jammer dat quotes van bewoners niet altijd juist zijn gebruikt en/of de juiste plaats zijn ingevoegd in het document, waardoor een vertekend beeld kan ontstaan van de houding of mening van de bewoners. De betreffende quote op pagina 54 gaat bijvoorbeeld niet over de beheergroep zelf (waar de tekst wel over gaat), maar gaat over de communicatie met bewoners over incidenten. Het heeft niet te maken met het functioneren van de beheergroep. Wij pleiten daarom voor het lezen van het rapport zonder toevoeging van de quotes omdat het wellicht voor de quotes van meerdere respondenten geldt dat deze zijn ingezet als illustratie op een verkeerde plek in het document.

Tot zover een aantal voorbeelden van kanttekeningen die wij als bewoners hebben bij het evaluatierapport. Gelukkig zijn er ook punten in het document waar we van harte mee kunnen instemmen zoals bijvoorbeeld de tekst op pagina 8:

“Hoewel sommige medewerkers pleiten voor het afschalen van inzet, benadrukken externe partners en bewoners dat Kromhout Kasperspad blijvende aandacht nodig heeft vanwege de structurele aanwezigheid van kwetsbare doelgroepen. Zonder voortzetting van de extra inzet bestaat het risico dat de problemen, zoals sociale overlast en verloedering, snel zullen terugkeren. Bewoners vrezen dat de wijk opnieuw zal vervallen in oude problemen als de huidige maatregelen worden afgebouwd, en dringen aan op een langdurige strategie die samenwerking, inzet op veiligheid, verminderen van de overlast en monitoring centraal stelt.”